

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Fenyegetések.

— A részleges mozgósítás. —

Debreczen, márcz. 17.

Alig hogy elmúlt a megbékülésnek nagy napja, alig jutott tudtára az ország annak, hogy képvisellete megadja a mult esztendei ujonczokat és ennél fogva a hadseregéből hazaeresztetnek a póttartalékosok április végén, ime már azonnal föltámad Bécs és mozgósításról beszél. A mit oly konzekvensen tagadtak hosszú időközön át, a mit a félhivatalosokban annyiszor leczáfoltak és megsemmisítettek, a részleges mozgósítás tervei most éppen a félhivatalosok által támasztatnak föl. Igazán, érdekes feljegyezni, hogy az egy nappal azután történt, hogy az ország megajánlani hajlandó az ujonczokat. Röviden szólva, lesz már katona: tehát van, akit mérszárszékre vigyünk.

Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy sokkal több belső bajunk van, semhogy bármely külföldi fegyveres exkurzióban kedvünket lelhethetnénk. Ezer nyílt sebből vérzik az ország, nincs oly rétege a társadalomnak, a melynek egy vagy más irányban ne volna olyan panasza, amely csak hozott törvény

által enyhíthető és mikor ezen elkövetkezendő enyhítésnek a reményében az ujonczmegajánlást megtette az országos képviselő, akkor mindnyájan arra gondoltunk, hogy most már hiányos belügyeinknek a fölsége következik.

Ehelyett azt a hirt kapjuk: részleges mozgósítás Mitrovicza felé. És kapjuk ezt a hirt azzal az indokolással, hogy a kettős monarchia most váltja be azon kötelességét, a mit reá a berlini szerződés parancsolt, tudniillik, hogy okkupálja az egész novibazári szandzsákat. Az igen tisztelt félhivatalos értesülésekkel szemben megállapítjuk azt a tényt, hogy az indoklás fölöttébb téves. A berlini szerződés épp úgy nem parancsolt a kettős monarchia hatalma alá Mitroviczát, mint ahogy nem parancsolt a hatalma alá Szalonikit. A berlini szerződés egészen mást beszél. A Szalonikiig való lemenés Andrássy Gyulának az álma volt, téveg álma a nagy államférfiúnak, a ki annak idején azt hitte, hogy egy katonabandával birtokba lehet venni Boszniát, míg a valódi tény nyolcezer katona halálát és kétszázmilliónyi póthitelt mutat föl eredmény gyanánt.

A berlini szerződés egyáltalán nem parancsol se Mitroviczát, se

Szalonikit. Sehol se mondja, hogy a kettős monarchiának el kell oda menni. Hanem csak azt rendelte el a nemzetközi szerződés, hogy Horvátborsnyákországot és Herzegovinát tartsa fegyveres felügyelet alatt, mint olyan helyeket, a melyeken a balkáni forradalmi fáklyák leginkább kigyulni szoktak. Ezt meg is tette, dolgát elvégezte.

Tovább mennie a berlini szerződés nem parancsolja. Ez tény, a mit nem lehet letagadni és a mi legnyilvánvalóbban mutatja azt, hogy a Mitroviczáig, vagyis más szóval, a török tengerparti vasut végállomásáig való előnyomulást, a kettős monarchia részére a berlini nemzetközi szerződmény nem rendeli. De még ha rendelné sem volna kívánatos a végrehajtása. Nekünk éppen nem kell, mint a hogy annak idején az eddig okkupált tartományok nem kellettek. Az osztrák sógort, úgy lehet, ösztökéli arra, hogy miután a gyarmatságából felszabadult Magyarországon nem helyezheti el ipari termékeit úgy, mint azelőtt, ennél fogva keres magának vámmentes új piacokat: itt azonban nagy politikai hibát művelne, ha erre tartana.

Ausztria hegemoniája a német-ségen alapulna, de már ma is ott

A két mező.

(Hindu legenda.)

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Volt két nagy, óriási nagy mező. — Tisztavízű patak csörgedezett köztük. Egy bizonyos helyen mindkét part szelid lakásban ereszkedett alá, sekély gázlót képezve. Ez a hely csendes, átlátszó vízű tónak tetszett.

Az azurkék vizen át csillogva látszott az arany színű tófenék, a honnan lótosz-indák fakadtak. Rózsaszínű és fehér virágkelyhek usztak a tó nyugodt tükrén, körülrajongva szitakötők és pillangók ezreitől. A parti pálmák ágai között és fenn a magasban, ragyogó napsugaraktól övezve madarak énekeltek, hasonlóan kis ezüst csengetyűk zengéséhez.

Ime ilyen volt a két tájat elválasztó gázló.

Az egyik az élet mezője volt, a másik a halálé.

Mindkettőt a fenséges és mindenható Brahma Isten alkotta. A jóságos Visnura birta az élet birodalmát pedig bizva volt a böles Sivára. És mondá nekik: „Uralkodjatok ezen országok felett legjobb belátástok szerint”.

És elkezdett akkor forni Visnu országában az élet. A nap felkelt, majd ismét lenyugodott, támasztva nappalt és éjszakát,

a tengernek végtelen keble emelkedett és visszahúzódott; az égbolton esővel terhes felhők jelentek meg, a föld zöld ruhába öltözött... nyüzsgött ember állat; s hogy mindeme teremtmények szaporodhassanak, megteremté Isten a Szerelmet, parancsul adván neki, hogy 6 legyen egyuttal a Boldogság is.

Ezek után pedig Brahma maga elé idézte Visnut és mondá neki:

— Te már a földet tökéletesebbé nem teheted, minthogy pedig az égiekről én gondoskodom, eredj pihenni, ezek a lények pedig, a kiket te embereknek nevezel, hadd szőjék életüknek fonalát a mi segélyünk nélkül.

Visnu engedelmességet Brahma parancsának. Ettől fogva az embereknek magukra hagyva kellett gondolniok és cselekedniök. Jó gondolataik örömben nyilvánultak, a rosszak szomorúságban; megdöbbenve vették észre, hogy az élet nem folytonos megelégedettségéből áll, de hogy az a fonál, melyről Brahma beszélt, két tanácsnak a munkája; az egyiknek ajkain mosoly játszik, a másiknak szemében könnyesepp ragyog.

Panaszszal járultak Visnu trónja elé:

— Uram, sok bánatunkban nehéz az életet viselni!

— A szerelem meg fog vigasztalni — felelte az Isten.

Erre békével hazamentek. A szerelem tényleg tovaűzte a bánatot, a boldogság

révén, melyet adni nem volt fukar. Csak-hogy a szerelem egyuttal az Élet megalkotója: és lett volna bár még oly nagy is Visnu birodalma, nem soká nem volt elég odu az erdőben, hogy befogadja a megsokasodott embereket, sem elég méz a sziklahasadékokban, sem elég gyümölcs a fákon, hogy enyhítse éhségüket.

Ekkor a legbölcsebbek elhatározták, hogy kiirtják az erdőt, megművelik a földet, bevetik gabonával és csinálnak aratást.

Igy született a Munka.

Kevés idő múlva mindnyájuknak munkába kellett állni, úgy, hogy az többé már nemcsak föltétele volt a létnek, de az egész lét munkából állott.

Csak-hogy a munka Fájdalmat szül és a fájdalom Fáradtságot.

S a tömeg újra megostromolta Visnu trónusát:

— Uram, — kiálta, kinyújtja feléje ezernyi karját — testünk elkorcsosult a munkában; csontjainkba vette magát a fáradtság, pihenni szeretnénk, de a lét folytonos munkára kényszerít.

És Visnu felelt erre:

A nagy Brahma nem engedte meg, hogy az életet továbbra is javítsam; de hatalmamban van teremteni valamit, a mi megszakítsa azt és ez által nyugalmat hozzon.

És megteremté az Álmod.

Az emberek örömmel fogadták az új ajándékot és nemsokára legtöbbször becsülték

van, hogy minden száz osztrák alattvaló közül csak ötvenhárom a szláv és csak negyvenhét a többi és még ez se mind német, mert az osztrák és délvidék egy tekintélyes része olasz. Az a terület, a mit a Mitroviczáig való előnyomulással okkupálni akarnánk, a legnagyobb részben szláv, vagy szlávból renegált török, meg azután az olaszhoz szító albán. Nyilvánvaló észszerűtlenség volna, ha Ausztria magához kapcsolná ezt a nagyobb részt szláv tömeget akkor, a midőn a magyar király, mint osztrák császár, nemrég nyíltan tette azt a kijelentést, hogy nem kívánja birodalma népeit szlavokkal szaporítani.

Mindezeket a dolgokat a józan politikai belátás diktálja. Az a véleményünk, hogy ha ezen józan és nyilvánvalóan igaz dolgokkal szemben tulsulyra jut a kettős monarchia kormányzásában az a mindenáron okkupálni akaró, a legénységet előre küldő, de ő maga hátulmaradó és vezéri babérokra vágyó katonai párt, akkor a magyar országgyűlésnek kötelessége lesz az, hogy a folyó esztendei ujonczjutalékot alkotmányos jogánál fogva megtagadja.

Választók népszámlálása.

— március 17.

A parlamenti reform az előkészítés útján immár megindult. Mily irányban s mely célok felé tart, ezt csak a belügy-miniszterium tudja. De ott hivatalos titok pocséjtja őrzi a kodifikátorius szándékot, most mikor a munka még az első adatgyűjtés stádiumában van. Egyelőre csak a statisztikai hivatal dolgozik lázasan. A kodifikátor kénytelen bevárni az eredményeket, mert azoktól függenek az ő szándékai. Egyelőre el nem árulja senkinek azt, a mit még — maga sem tud.

Némi tájékozódást a legújabb belügy-miniszteri körrendeletből kapunk, mely a husz éven túlhaladt férfínépességet már-

cius 15—30. napjain országosan megszámláltatja s a statisztika tudományos módszerével puhatólja ki azt, milyenek e státus foglalkozási, műveltségi és képesítési viszonyai s milyen arányban gyakorolták eddig adócenzus alapján a választói jogot.

Magától értődőnek tartjuk, hogy a statisztika minden irányban fel fogja tárni a választási jog eddigi státus kvóájának teljes képét, mert e nélkül annak okszerű módosításához senki se nyulhat.

Ismernünk kell, hogyan hullámozott a választók száma évről-évre az utolsó husz év alatt nemcsak országosan, hanem ország-részek szerint is. Ismernünk kell e fluktuációt úgy a főösszegekre, mint a különböző jogosítványú választók csoportszámaira nézve. Mert csak így állapítható meg, vajjon a népesség szaporodása s a választók létszáma közt az aránytalanság általános-e, vagy pedig a cenzus egyes tételeire szorítkozik? Az első esetben lehetetlen elzárkózni egy széles és mélyebb alapu reform elől, — míg az utóbbiban ujjmutatást kapunk, hol kell a cenzust leszállítani vagy más képesítő mértékkel pótolni, hogy az arány a népesség s a választók közt helyreálljon.

A feladat nem volna nehéz, ha nálunk szokásban lenne, hogy a választási névjegyzék alapján évről-évre rendszer és statisztikát vezessen minden helyhatóság s az adatokat esztendőnkint felküldjék a közép-pontba feldolgozás végett. A politikai jogokkal tetteleg bíró polgárok létszáma az ország demográfiájához alig nélkülözhető adalék. De sajnos, statisztikai évkönyveink a választói névjegyzék adatkincsét — rendszeres összegyűjtés hiányában — ignorálták évtizedeken át. Ezért talál a parlamenti reform-kérdés ma mindenkit készületlenül.

Mennyivel kényelmesebb és munkaképesebb helyzetünk volna most, ha a lefolyt évek alatt a közvélemény megfigyelhetű az adatokban a fejlődés s a visszaféjlődés jelenségeit, melyek a választói jog terén mutatkoznak.

Pedig valóban nem közönyös tudni, hogy az 1874-iki törvény tízféle cenzusa szerint nemzetünk mennyire birta a maga politikai akaratát időnkint a választó közönség útján kifejezni. Egy darab kortörténet szólna ma hozzánk a számokból, melyek megmondják: hogyan apadozott le az a 30—40,000 főnyi kiháló réteg, mely választó-jogát régi nemesi jognon személyenkint birta 1848 óta napjainkig és mely népretegek léptek cenzus szerint annak helyébe;

mennyiben prosperált 1874 után a városi elem, mely három lakásrészből álló (esetleg adómentes) háztulajdon, vagy évi 16 forint jövedelmet hajtó földtulajdon alapján birta a választói jogosultságot; növekedett-e a választók száma a vidéki földnépességnél innen a Királyhágón, hol $\frac{1}{4}$ jobbágytelek a cenzuális adóalap és Erdélyben, hol évi 84 forint földhozadék és 72—79 forint házjövdelem a választói cenzus alapja; hogyan oszlott meg a választók száma évi 105 forint jövedelem mellett a bérlesek és járadékosok, a ház- és földbirtokosok, a műhely-, gyár- és kereskedés-tulajdonosok, az egy segéddel dolgozó iparosok, a legalább 500 forint fizetésű magánhivatalnokok, a 700 forint minimális fizetéssel javadalmazott köztisztviselők, végre — eltekintve adóalapjuktól — az okleveles honoracionárok közt.

Látható, hogy eddigi törvényünk elég szabadalvú volt: értelmi cenzus alá foglalt csaknem minden értelmi pályát s az anyagi existenciákat oly alacsony adóalapra állította, hogy annál kevesebbel existálni sem lehetne. — Konzervatív annyiban maradt, hogy az értelmi pályáktól diplomát, vagy kinevezést követelt, mely biztos évi javadalomról szól, — az anyagi existenciáktól pedig azt kívánta, hogy a maguk gazdái legyenek és saját possessióval birjanak.

Amde ez a mérték alig felel meg többé a mai életviszonyoknak. Az élet rázta föl a törvényre mindkét irányban. Teremtett bőven szabad értelmi foglalkozásokat, a mikhez nem kell se oklevél, se kinevezés, mégis van rá igényük, hogy mivelőik számára a polgári jogok legszebbikét: a választói jogot megkövetelheessék. A possessionatust viszont az élet visszafejlesztette s vagyombukott elemeit a proletár társadalomban keverte el. A kis existenciák száma ekképp a birtokos osztályban fogyott s jószáguk nem ritkán gazdát olyképp eserőlt, hogy sok apró parcella egy-egy kézbe került össze, míg a régi gazda világgá ment. Ehhez képest gyérül a kis falu népessége, esőkken az egyneked teleksek száma s a munkás-proletáriátusé emelkedik. Választói jogosultságukat persze az egyneked telekkel sokan elvesztették, de az új reform egyik feladata volna: megjelölni az igazságos feltételt, melylyelők azt, mint munkások is, újra visszanyerhetik.

Az új idők ez átalakító jelenségéről képet tárni fel, szintén a statisztika feladata lesz, mely a foglalkozási viszonyokról a földgazdaság tüneteiről részletes adatokat gyűjtött. De a helyes következtetést a

mindama sok jó között, mit az Isten kezeiből kaptak. Alvás közben elszállt a gond, a kétségbeesés; alvás közben visszatért a csüggedő erő; az alvás gondos anyaként szarítá föl a bánat könyveit, a feledés hallgatag kódébe burkolva az álmodó fejét.

Az emberek lelkesültek az álomért, mondván:

— Légy áldott, te jobb vagy az ébrenlétnél!

Csupán azt veték szemére, hogy nem tart örökké, hogy követi a fölserkenés és ezzel újra kezdetét veszi a gond, a munka, a fáradság. Ez annyira bántotta őket, hogy harmadszor is elmentek Visnuhoz.

— Uram, nagy és örökbecsű kincset adtál nekünk, de adományod nem teljes. Tedd, hogy örökké tartson az álom.

Visnu megunva a sok zaklatást, haraggal vonta össze szemöldökét:

— Ezt én meg nem tehetem. De menjetek el a folyó gázlójához, a tulparton megtaláljátok, a mit kerestek.

A tömeg megfogadva az istenség parancsát, azonnal elment a kis tóhoz, távolról vizsgálva a másik partot. A virágtól övezett kristálytisza, nyugodt kis vízmedence másik oldalán a Halál mezője terült el, Siva birodalma. Itt nem kelt föl a nap, se le nem nyugodott, nem volt sem nappal, sem éjszaka: e helyen az egész tér egyöntetű lilaszín fényben derengett. A tárgyak

nem vetettek árnyékot, a derengő fény betöltve mindent, úgy látszott, mintha ez a fény a dolog lényegét képezné. De a táj mégsem volt pusztagaság: a láthatárt dombok és völgyek szegélyezték. A dombokon terebélyes fák állottak, befutva folyondárral; borostyán és szőlő zöldelt a sziklák között. De a sziklák, a fatörzsek, a növények szárai áttetszők voltak, mintha csak süritett fényből volnának alkotva. A folyondár levelein a korai hajnal pirkadása játszott. Itt minden bűbajos volt, megédesítve valami méla ragyogással, mely az Élet mezőiről hiányzott. A tiszta léghen szellőcske sem lebbent, a virágok kelyhe meg nem hajolt, a levélke meg nem rezzen az ágon.

A tömeg, mely nagy zsbongva ért a parthoz, elhallgatott a mozdulatlan, lilaszínű világ láttára. Suttogását is alig lehet hallani.

— Milyen nyugalom van odaát! Minden fényben uszik!

— Igen, ott a béke honol, az örökös álom...

Végre a legfáradtabbak így szóltak:

— Menjünk, keressük fel az örökös álmot...

Beléptek a vízbe. Az iris-színű tükörketté vált előttük, hogy mintegy megkönnyítse átkelésüket. A parton maradók, fájlalva a válást, vissza akarták hívni a távozókat; de azok közül egy sem fordítá

vissza fejét, könnyű léptekkel haladtak előre, mind jobban-jobban elbűvölve a gyönyörű táj varázsától.

Az Élet partján maradtak láhatták, mint válik a távozók teste mind fényesebbé, átlátszóbbá, könnyebbé, sugárzóbbá, anyagiatlanabbá, míg végre egészen eltűnik, összefolyva a Halál mezőit betöltő általános fénynyel.

A tulpartra érkezve leheveredtek és nyugalom szállt reájuk a virágok között, a fák tövében és sziklák közelében. Szemeik zárva voltak, de arcuk nemcsak végtelen nyugalmat, de akkora boldogságot árujt el, a minőt ez Élet mezőin még szerelem sem adhat.

Ezt látva az első parton maradtak, gondolták magukban:

— Siva országa jobb s boldogabb. És mind többen mentek át a tulso partra. Ez volt a vágya az öregnek, az erőteljes férfinak, a férjnek, a feleségnek, az anyának gyermekeivel együtt, serdülő ifjaknak és virulá szűzeknek. Végre is millió és millió egyén tolongott a szűk átjárónál, úgy hogy az Élet mezőit kezdtek teljesen elnéptelenedni.

Visnu, kinek földadata az Életet védelmezni, megrémült, látva, hogy mit eredményezett egy haragos pillanatban adott tanácsa. Aggódva fordult a mindenható Brahmához:

választói jog kérdésére azokból csak úgy vonhatjuk le, ha szembe állíthatjuk az új viszonyok képét a választói jog eddigi status kvóájának képével.

E kettős feladat tetejébe még egy harmadik is terheli a statisztikát. Az utolsó választási törvény tudvalevőleg megmaradt a választó kerületek régi számánál, a hogy az 1848: V. törvényezik azokat előírta. Csak a Horvátországra vonatkozó rendelkezés s a határvidékről szólók módosultak e közben az 1868: XXX. s az 1870: XX. törvényezik által. Egyebekben máig az 56 év előtti beosztás érvényes úgy a Királyhágón inneni, mint az erdélyi (1848: II.) részekre nézve. Hogy ez az állapot tarthatatlan, elévültsége eléggé bizonyítja.

Most 56 éve 11 és fél millió lelket képviselt az a 413 mandátum, mely ma 16 és fél milliót képvisel. Akkor a választó kerületek e száma megfelelt 326 megyei s 87 városi kerületnek; ma a megyejárások száma 420 s a városoké (nem számítva követküldésre képes kerületeiket) 130. Avult választó kerületi beosztásunkban az anomáliák egész sora rejlik, a miket a reform dolga lesz kiegyenlíteni; de ezt is csak a statisztika segítségével teheti.

Az ő tiszte, hogy kiderítse, hány esetben fordulnak elő az eddigi rendszer szerint kerületenkint a legbántóbb aránytalanság példái: egy felől a választók s a mandátumok, más felől a népesség s a választók száma közt. Neki kell megjelölni a kulesot, melylyel az igazságos arány helyreállítható, akár a kerületek összevonása, akár mandátumok számának szaporítása által.

Mig ez alapmunkák el nem készülnek, addig a reformhoz csak elméletileg lehet hozzájárulni, az anyag szervezeten volt minden konkrét véleménynyilvánítást kizár.

A jövőre nézve azonban élénk óhajtatunk, hogy a választói képesség hullámzásairól, a mikben az ország akarat szervének s a néplelék erejének működése ítéltető meg, ezentul rendszeres nyilvántartás vezetessék. Tanulságos lesz e tüneteket megfigyelni a nép politikai nevelése s bajaiban a jókor beavatkozás szempontjából egyaránt. Csak oly korszak hanyagolhatta mindezt

— Teremtő, jövel az Élet oltalmára. Olyan széppé boldoggá, fényessé titted a Halálnak országát, hogy az én királyságomat mindenki elhagyja.

Senki sem maradt? — kérde Brahma. — De igen, Uram, egy ifju és egy leány, a kik véghetlen szerelmükben inkább lemondtak az örök békességről, semhogy lehunyva szemüket, egymást többé ne láthassák.

— Mit kívánsz? — Tedd kevésbé csábítóvá és kevésbé boldoggá a Halál birodalmát, különben ezek ketten is elfognak hagyni engemet, mihelyt szerelmök tavasza elmúlt.

Brahma gondolkodott, azután így szólt: — Nem, Siva országának szépségét és boldogságát meg nem fogom hagyni és az emberek ezentul is átmegetnek egyik parttól a másikra, de az átkelés nem lesz oly kellemes, mint eddig: így az élet biztosítva lesz.

Ezt mondva, áthatolhatatlan, sűrű fátyolt szőtt a sötétségből; azután teremtett két iszonyt keltő szörnyeteket, elnevezve az egyiket Fájdalomnak, a másikat Borzadalomnak és meghagyá nekik, hogy a fátylat kifeszítve tartssák a gázló elé.

Azóta ismét megteletk a Visnu mező, mert bár a Halál birodalma fényes, nyugodt maradt, az emberek irtóznak az átjárótól.

el nálunk, mely a választásokat kizárólag hatalmi czélokra használta ki, a választó néppel pedig mitse törődött.

A helyivasut megvétele.

— márczius 17.

Mindnyájunknak élénk emlékezetében van a harc, mely a világitási vállalat megszerzése körül annak idején folyt. Ismeretesek annak nem épen épületes fázisai. — Tudjuk, mennyire igyekeztek az augsburgi társulat kedvében jární némelyek, fenyegetve, ijesztgetve a jóhiszemű közönséget.

Pár évi házi kezelése e vállalatnak immár kétségtelen czáfolatokkal szolgált. Nem lett rossz a világitás. Nem robbant fel a gázgyár. Nem kicsinylendő a haszon, sőt várakozáson felüli.

Szóval, a kik a megváltás, a kisajátítás mellett küzdöttek, legnagyobb lelki megnyugvással gyönyörködhetnek művükben. Debreczen város közönsége pedig hálás lehet irányukban, mert a jó ügyhöz méltó energiával, nehéz küzdelemben a kételkedőkkel vívták ki az eredményt.

Engem e visszaemlékezésre egy hasonló elbírálás és elbánásra érett vállalat ügye indít. Ez a debreczeni helyi-vasut részvénytársaság ügye.

Én mindenkor szóban ugymint írásban hirdetem, azt hirdetem ma is, hogy a közszükségletek ellátása mindenkor legsikeresebben a köz által történik. Ilyen közszükségletnek minősítem én ma már a helyi-vasutat is. 80 ezer lakossal bíró városhoz nem méltó már, hogy kapzsi nyereszkezéden alapuló részvénytársaság tartsa lekötvé, megbénítva közuti közlekedését. Különösen nem akkor, midőn a meglevő társulat a kor- és városunk igényeinek kielégítésére vagy képtelen vagy rosszakaratuan késedelmes.

Mindenki előtt világos lett a közelmúltban a város által nevezett társulattal folytatott alkudozásokból — villany bevezetése tárgyában a helyi-vasut részvénytársaság intenciója. Ők t. i. a mai állapotban megtalálván számításait, mivel a közvilágitás kezükről elüthetett, most már semmi további kockázatba menni nem akarnak. Az ő szempontjukból ez lehet kényelmes és biztos, sőt mondhatnánk jogos is; de városunk és lakossága érdekeivel szemben nem méltányos. Amidőn valamely társulat részére a város bizonyos kizárólagos jogot ad, azt abban a határozott feltevésben teszi, hogy ama társulat mindenkor első sorban a jogos igények kielégítését fogja szem előtt tartani a neki kredált hatalmi körben.

Hogy az adományozó város és a koncessziót élvező társulat között létesített szerződés minden előre el sem képzelhető esetekre tartalmazzon kikötéseket, képtelenség; azért én ez esetben sem azt kutatom, mit tartott fenn magának a város az adománylevélben a társulattal szemben, hanem a méltányosságot, mint föltétlen kötelező szükségességet megkövetelem.

A mint a társulat erről megfelelkezik, ezt mellőzi, a város mint erkölcsi testület előtt csak két ut áll, vagy teljes sulyával

ránehedve törekszik repressáliákkal élni, vagy ha lehet, megváltja a koncessziót.

Itt az adott esetben az utóbbin kell kezdenünk, annál is inkább, mert a részvények egyötöde még mindig a város lakosságának van birtokában és mert a társulat igazgató-elnökének tanuk előtt vallott nézete szerint a fő részvényes és minden egyéb, a Magyar forgalmi részvénytársaság a nála levő négyötödöt a részvényeknek darabját 120 forintjával átadni hajlandó.

Csak ha ez békés uton nem sikerülne, kell, sőt szükséges a város érdekeit megvédeni hatalmi eszközökkel is.

Mint már említém, el sem képzelem, hogy a fenálló szerződés minden eshetőségre provideáljon; de a törvényhatóság, jogkörében, oly intézkedéseket mindenkor tehet, melyek az esetleg renitens társulatot engedékenységre hangolhatják.

Minden esetre ma első rangú érdeke a városnak a kor színvonalán álló kényelmes közlekedési eszköz létesítése vagy jobban mondva a jelenleginek ilyené alakítása.

Más városok kitünő példái elég meggyőző bizonyosságai ily vállalatok gyümölcsöző voltának, ha még oly nagy befektetést igényelnek is. Városunk speciális nagy kiterjedése és sik fekvése pedig csak még valószínűbbé teszi a jövedelmezőséget, úgy, hogy alig szenvedhet kétséget, miszerint a helyi vasut átvétele és azonnali villamosra való átalakítása legalább is oly jövedelmi forrását képezendi e városnak, mint az annak idején annyira ócsárolt közvilágitási vállalat.

Veridicus.

NAPI HIREK.

— Vélemény Debreczenről.

Ezzel a czímmel leadott tegnapi cik kemre a Debreczeni Független Ujság mai számában válaszol ifjabb Móríc Pál ur, a kinek tudvalevőleg a Szabad Hajdu név egyik írói álneve. Szívesen veszem, hogy ennek az egész dolognak elbírálását a legilletékesebb tényezőre, az annyira közvetlenül érdekelt debreczeni közönségre bizza s válaszanak ezen részéhez ily értelemben a magam részéről is készséggel hozzájárulok. Hozzájárulok annyival is inkább mert az én czélem sem „honmentés”, sem „gorombáskodás” nem volt, sem tollamat a gyűlölködés nem vezette, az én czélem volt egy Debreczen városát és polgárságát, meggyőződésem szerint, méltatlanul ért megszegyenítő és megalázó nyilvános bírálatnak nyilvános visszautasítása s az érdekelt debreczeni közönség figyelmének felkeltése a dolog iránt. Hogy aztán e közönség ítélete mellett ifjabb Móríc Pál ur egyáltalán nem érdeemesíti, vagy hogy mire érdeemesíti az én tisztességes és köteles eljárásomat, azzal, valóban, semmit nem törődöm.

Dr. Boross Lajos.

— **Thaly Kálmán diszpolgársága.** Pozsony városa tegnapi délután négy órakor Brolly Tivadar

Pártoljuk a hazai kisipart!

Vitárius Béla

külföldön tanulmányozott keztyűs- és kötszerész mesternél

Debreczen,

A legfinomabb és legdivatosabb keztyűk, valamint a legszakszerűbben készült SÉrvkötők, Haskötők stb. a legjutányosabb áron kaphatók és megrendelhetők

Főter, Bádagos-u. 1. Tóth Béla gyógsz. mellett. (Tisza-palota.)

polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek egyetlen tárgya Thaly Kálmán országgyűlési képviselőnek diszpolgárrá választása volt. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy Thaly Kálmánt Pozsony város diszpolgárává választja és érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja. A város határozatáról Thaly Kálmán első sorban a főispán értesítette a következő táviratban:

Pozsony város diszpolgárává törént megválasztásodhoz őszintén gratulál

Bartal Aurél,
főispán.

Thaly Kálmán a függetlenségi párt párthelyiségében kapta meg a táviratot, a pártkörben jelenlevő képviselők mindannyian zajos ovációban részesítették a pártnak köszönetben és tiszteletben álló alnökét. Nemsokára érkezett egy másik távirat, a mely így szól:

Törvényhatóságom most tartott rendkívüli közgyűlésében Méltóságodat elévülhetetlen hazafiss érdemei elismerésül és városunk körül szerzett érdemeiért való hálájának jeléül, egyhangú lelkesedéssel megválasztotta Pozsony város diszpolgárává. Midőn erről Méltóságodat értesitem, őszinte igaz örömmel üdvözlöm, mint diszpolgárunkat.

Brolly Tivadar,
polgármester.

A harmadik távirat, mely Pozsonyból érkezett, így hangzik:

Örömmel értesítelek, hogy a Nyugatmagyarországi Híradó indítványa megvalósult, a mennyiben a most délután 4 órakor megtartott rendkívüli városi közgyűlés, Pozsony diszpolgárává választott. Melegen üdvözlől szeretve tisztelő öreg barátod

dr. Vukovics István.

A téglavetőtelep megszüntetése. Debreczen városának van egy ugynevezett téglavetőtelepe. A körkemence létesítése előtt ez volt az u. n. nagy téglavetője a városnak. A körkemence felállításakor ennek a telepnek hivatása megszünt és azok, kik ott foglalkozkodtak, lassanként ott a telepen meghonosodtak és házakat építettek. Lassan-lassan mind többen telepedtek ott le és ma már a téglavetőtelep kis faluhoz hasonló, mert száznál több ház épült fel a telepen. A városi tanács a városra nézve károsnak tartja azt, hogy a várostól néhány kilométernyire ilyen falu keletkezzék, hogy ez a telep még tovább fejlődjék, régebben azzal a tervvel foglalkozott, hogy a telepet végkép megszünteti. Meg is bizta a tanács Király Gyula tanácsnokot, tegyen ezirányban előterjesztést. Király Gyula előterjesztésében rámutat arra, hogy a telep mindjobban fejlődik és ha a város ezt megengedi, rövid idő múlva iskolát is kell oda építeni, mert eddig is már 200 a tanuló kötelesek száma. A tanács ma tar-

tott ülésén foglalkozott a telep ügyével. A tanács kimondotta, hogy a telepet végkép megszünteti, de ugyanakkor humanitási szempontból azt is elhatározta, nehogy földöntetűvé tegye az ott lakókat, azt a határozatot hozta, hogy a földöntetű házaknak jövő tavaszig kell eltűnni a telepről, míg a többi, zsindeyes, cserepes házakat 3 év alatt kell eltüntetni.

Kossuth Lajos halálának évfordulója. A debreczeni „Joghallgatók Önképzőköré” folyó évi márczius hó 20-án d. e. 11 órakor Kossuth Lajos halálának tizedik évfordulója alkalmából az ev. ref. főiskola disztermében emlékünnepeket rendez, az alábbi változatos műsorral: 1. Szózat: énekli a főiskolai énekkar. 2. Ünnepi megnyitó: tartja Kassay F. István jh. a „Joghallgatók Önképzőkörének” elnöke. 3. Alkalmi óda: szavalja Tóth Endre jh. 4. Kossuth-nóták: énekli Takács Gabriella urleány a Magyar-testvérek zenekisérete mellett. 5. Emlékbeszéd: tartja dr. Bartha Béla akadémiai jogtanár. 6. Alkalmi szavalt: tartja Pirkler Ernő jh. 7. Himnusz: énekli a főiskolai énekkar. Belépti díj nincs, de önkéntes adományok a debreczeni Kossuth-szobor javára köszönettel fogadottnak és hirteligen nyugtáztatnak. Belépő jegyül a meghívó szolgál. Az ünnepély kezdődik d. e. pontban 11 órakor.

Egy földbirtokos hirtelen halála. Nagy részvétet kelt Debreczenben Hreclius Viktor táblaliró apósának, Ujváry Béla hajdunánási földbirtokosnak hirtelen halála. A közbecsülésben álló 65 éves földbirtokos a vásárra ment és alig-hogy leszállt kocsijáról, összeesett és meghalt. Az elhunyt földbirtokos hozzátartozói iránt általános a részvét. Rövid idő alatt ez a második haláleset a családban. Nemrég a főispán beiktatása alkalmával a most elhunyt Ujváry Béla, ki jelen volt a beiktatáson, táviratot kapott, hogy fia hirtelen elhunyt.

Zajos gyűlés a város házában. Az öreg városnéző nagytanácssterme évek óta nem volt tanuja olyan népes és zajos gyűlésnek, a milyen tegnap délután a nagyterem falai között lefolyt. A Tócsó, Kondoros és Kádár árok természetes vízfolyásoknak és ezek mellékfolyásainak jókarban tartásánál érdekelt birtokosok jelentek meg a gyűlésen mintegy négyszázan. — Az érdekelt birtokosok és a községek szavazásánál a többség a társulattá alakulást kívánta és a társulattá alakulás még 1902. évi október hó 29-ikén megtartott közgyűlésen meg is történt. — Tegnap tartották volna meg az alakuló közgyűlést, de a jelenlevők ezt megakadályozták. A gyűlést Kovács József polgármester hívta egybe és ő is elnökölt. — A tárgyszorozatnak három pontja volt és pedig: az alapszabályok megállapítása, elnök, alnök, választmány megválasztása és végül intézkedés a további teendőkre. — Már a gyűlés megkezdése előtt rendkívül izgatott volt a hangulat. Az érdekeltek, tulnyomó részben kiscsapatok, tiltakoztak a társulattá alakulás ellen, úgy, hogy mikor Kovács József polgármester, elnök a gyűlés megnyitójában beszédében kiemelte, hogy az érdekeltek többsége óhajtott a társulattá alakulást és a törvény értelmében ez meg is történt, valóságos lázadás ütött ki. Zajongtak, kiabáltak az ellen, hogy a társulattá alakulás megtörtént, olyannyira, hogy a gyűlést tovább folytatni nem lehetett. — Kovács József polgármester, elnök látva az izgatott hangulatot, a gyűlést elhalasztotta. Az érdekeltek a meg nem tartott gyűlés befejezése után azonban felebbezést készítettek a miniszterhez a társulattá alakulás ellen.

Benyáts Emil öngyilkossága. Tegnap este szájról-szájra járt a színházban az a lehetetlennek tetsző hír, hogy Benyáts Emil, Debreczen város elölkelő kereskedő világának egyik legrégebbi tagja: Benyáts Emil öngyilkos lett. Senki sem akart hitelt adni a híreszteléseknek, melyek azonban, — sajnos, igazat mondtak. Benyáts Emil, a nagy tiszteletben s becsülésben álló nagykereskedő, a kinek csak magánvagyonja 200,000 korona, üzletének értéke kivül, tényleg öngyilkos lett és meghalt. Benyáts Emilen, a ki 56 éves volt, az utóbbi hetekben buskomorság volt észlelhető. Semmi oka sem volt a buskomorsógra, mely csupán a magas korral járó ideggyengeségre vezethető vissza. Családja tagjainak nem szót végzetes szándékáról semmit. Tegnap délután kiment az Atkos-földön levő szőlőtelepére, mely mintagazdaság Debreczenben. Ott beszélgetett munkásaival, majd a telepen levő lakására ment be. Nehány percz múlva hatalmas pisztolydurranás hangzott szobájából. Mikor behozták a szobába, ott találták jó urukat a szoba padlóján feküdvé, átlőtt halántékkal. Rögtön értesítették az öngyilkosságról a Benyáts-családot, melynek tagjait természetesen nagyon megrendítette a váratlan eset. Dr. Legányi Gyula a család háziorvosa kihajtatott a telepre, de már csak a beállott halált konstatálhatta. A holttestet beszállították József kir. herceg-utca 6. számú lakására, honnan holnap temetik. Az öngyilkosság nagy feltűnést keltett a városban. A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Mélységes bánattal tudatjuk szeretett férjem, apánk, vőm, testvérünk, sógorom, nén. id. Benyáts Emil kereskedőnek f. hó 16-án, élete 56 ik, boldog házassága 24-ik évében váratlanul történt elhunytát. Drága halottunk hült tetemei József kir. herceg-utca 7. számú házunktól, az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint f. hó 18-án d. u. 3 órakor a Hatvan-utcai temetőben fognak eltakarítani. A végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s elhunyt kedvesünk kártársait bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1904 márczius 17. Felesége: özvegy idős. Benyáts Emilné, született Sívágó Erzsébet; gyermekei: ifj. Benyáts Emil, Benyáts Erzsébet, Benyáts Endre, Benyáts Ernő. Napa: özvegy Sívágó Gáborné sz. Vásárhelyi Zsuzsanna. Sógornője: Kereskes Lászlóné sz. Sívágó Mária és családja. Testvérei: Benyáts Matild, Gusztáv, Hermin, Károly, Eduárd, Adél és családjaik.

Vasut Nádudvar-B. Ujváros közt. A kereskedelmi miniszter engedélyt adott a Kaba-Nádudvari helyi érdekű vasut részvénytársaságnak, hogy Nádudvar-B. Ujváros közt egy személyvonalat építtessen ki. Az építkezést még e hóban meg is kezdik.

Családi ocsendélet. Undorító jelenet játszódott le tegnap a Pacsirta-utca 39. számú ház előtt. Egy véresre karmolt arcú, minden emberségéből kivetkezett ember a hajánál fogva huzozott ki a ház elé egy szegény asszonyt, a kiről csak úgy patakzott vér. Kis Bálint debreczeni munkás elváltan élt feleségétől Simon Zsófiától, a ki nem tudta tovább tűrni a férje durvaságait. Elköltözött tehát s a Pacsirta-utczában vett ki lakást. A férje mindig hívta vissza, de nem ment. Kis Bálint azután tegnap este berugott állapotban rátört az asszonyra s kihuzozolva az utcára, véresre verte. A dolog a rendőrség előtt fog befejezést nyerni.

Debrecen
1904/100

gyilkossága.
járt a színház-
z híre, hogy
város előkelő
zregőbb tagja:
t. Senki sem
eknek, melyek
dtak. Benyáta
becsülésben
csak magán-
ének értéken
és meghalt.
ves volt, az
volt észlelhető.
skomorsógra,
járó ideg-
Családja tag-
dékáról sem-
Átkos-föl-
intagazdaság
munkásaival,
a ment be.
nas pisztoly-
Mikor he-
k jó urukat
halántékkal.
lkosságról a
gjaik termé-
a váratlan
alád háziór-
már csak a
A holttestet
zeg-uteza 6.
ap temetik.
st keltett a
ól a követ-

A Kos-uth-dalkör Kossuth La-
jos halálának 10 éves évfordulója alkalmából
összejövetelt tart márczius 20-án a Törő féle
vendéglőben belépődij nélkül, melyre az
egylet összes tagjait úgy pártoló, mint ala-
pító tagjait és az érdeklődő közönséget ez
uton hívja meg a dalkör. — Műsor 1. Meg-
nyitó beszéd. 2. Emlék Tordai Gábortól,
előadja a dalkör. 3. Alkalmi beszéd, tartja
Erdei Károly hittanhallgató. 4. Szentelt han-
tok Mosonyitól, előadja a dalkör. 5. Kossuth
dala Gálltól, előadja a dalkör. Kezdeté 7
órákor.

**Márczius 15 a pinceszakiskola-
lában.** A debreczeni pinceszakiskolában
tegnap délután lélekemelően szép, hazafias
ünnepelely folyt le, — mely alkalommal
jelen voltak: Hauer Bertalan ipartestületi
elnök, Ábrahám Dezső dr., testületi ügyész,
Rosenberg Simon, a betegségélyző pénztár
elnöke, Márkus Jenő, az iskola gondnoka
stb. Márczius 15-ének, a szabadság születés-
napjának emlékét ülték meg. Pólszter Adolf,
az iskola igazgató-tanára tartott nagyon
szép felolvasást márczius 15-ikéről, Mozga
Endre, Rázsó Gyula, Varga Gyula és Hor-
váth Lajos pedig igen ügyesen, lelkesen
hazafias verseket szavaltak. Ezután a növen-
dékek elénekelték a Hymnuszt, melyet a
közönség állva hallgatott végig.

Felolvasó ülés. A zsidó ifjak
egyesülete e hó 20-án, vasárnap este fél
8 órákor felolvasó ülést tart a Frohner-
vendéglő helyiségeiben. Az estély műsorát,
melyben Gál Zoltán, Weisz Mór, Krausz
Lázár, Gottlieb Márton és Grád Rezső
baritonista működnek közre, minden ér-
delő belépti-dij nélkül hallgathatja meg.
Műsor után társasvacsora.

Adományok. A siketnémák is-
kolája javára a következő adományokat és
beízetéseket vettem s nyugtázom köszö-
nettel: Medgyaszay Gy. Lenke, Debreczen
10 kor., Allender Frigyes, Lelesz 6 kor.,
Ungvár polgármesteri hivatala 35 fill., özv.
Tüdős Jánosné, Debreczen 1 kor., Fábry
Béla Gálszécs 5 kor., Nyiregyháza város
10 kor., Nyiregyháza város gyűjtése 3 kor.,
40 fill., a Debreczeni Közgazdasági bank
és a Hajdudorogi részvénytakarékpénztár
alapító tagsági díjaikat 40—40 koronát be-
fizették. Füleky Pál egyesületi pénztáros.

**Gazdák, ha nagy terméshez
akarnak jutni,** Mautner-féle magvakat
vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra
terjed, — Mauthner Ödön es. és kir. ud-
vari magkereskedése Budapesten, Rotten-
biller-uteza 33, mindenkinek ingyen meg-
küldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb
csiraképesseggel bíró, fajtiszta magvak árai
alacsonyok. — Különösen felemlítendő az
impregnált takarmányrépamagvak és a leg-
nemesebb gabona félék dus választéka.

A tavaszi idényre remek
szép férfi divat újdonságok érkeztek. Va-
lodi Borsalino, angol, Ita és Pichler-féle
kalapok, nyakkendő különlegességek kez-
tyük, harisnyák és zsebkendők, sétatobok
és esőernyők **Fekete Jakab** uri divat
üzletében, főtér.

**Letzter József fényképészeti,
festészeti és fényképnagyítási műterme
Piac-uteza 44., dr. Ujfalussy-ház.
Állandó fényképkiallítás a műterem
kapubejárataánál levő kirakatokban.**

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órákor.)

Budapest, márczius 17.

A képviselőház mai ülésének első szó-
noka **Lengyel Zoltán** volt. Mindenekelőtt
kijelenti, hogy nem tagja a Bánffy-pártnak.

Kötelessége ezt kijelenteni a híresztelésekkel
szemben. Továbbra is függetlenségi párti
marad, a Kossuth-pártból is csak taktikai
kérdések miatt vált ki.

Fejtegeti, miben áll ez a taktikai
különbség, miközben támadja a független-
ségi pártot.

Polónyitól is megkérdezte, van-e olyan
ember a pártban, a ki komolyan bizik a
program keresztülvitelében. Polónyi azt
felelte: van, fiam, de nem sokan. (Nagy
derűtség.)

**Kubik Béla: Az tulzás. A mérték-
let nem jelenti az elvek feladását.**

**Benedek János: Lengyel Zoltán min-
dent feketén lát.**

Lengyel Zoltán példákat hoz fel ál-
lításainak igazolására. Majd más kérdésekre
tér át.

Erősen támadja a Tisza-kormányt és
a kiegyezést. Szerinte, törvényeket hamisi-
tottak meg.

**Hock János: Mégse csinálnak többet
közösügyes kiegyezést, mert a nemzet nem
fogja engedni.**

Elnök 5 perc szünetet ad.

Szünet után **Lengyel Zoltán** foly-
tatja beszédét. Általánosságban beszél a
közállapotokról. Az arisztokracziáról azt
állítja, hogy az a politikát sportnak tekinti.
Támadja a függetlenségi pártot. Fejtegetései
hidegen hagyják a Házat, miután nagyon
kevesen hallgatták Lengyel beszédét.

Kaas Ivor szól ezután. Szintén erő-
sen támadja Tiszát

Orosz-japán háboru.

Varso-ból jelentik, hogy ott nagy
tüntetés volt a japánok ellen. A
tüntetőket a rendőrség szétverte.

Tokióból jelentik: Japánban a bé-
lyegilletékeket felemelték és új adókat ve-
tettek ki a háboru költségeinek fedezésére
selyemre, darab-árakra és gyapjura. A
háboru költségeit márczius 31-ig 136 mil-
lió yen-re becsülik.

Niu-Osvang-ból jól értesült helyről
jelentik, hogy az oroszok jelentékeny
csapatokkal megszállották Nasangor
várost, a mely hadműveleti szempon-
tomból nagyon fontos hely. A japán-
kinai háboruban a japánok idáig nyomul-
tak elő.

Wan-Oseng-tszoo-ból szavahihető
benszülöttek jelentik, az orosz főhad át-
lépte a Jalu folyót s kisebb csapatokat
hagytak ott a folyó őrzésére.

Antok felé, hir szerint, 14 nappal
ezelőtt felderítő japán csapatokat láttak.
Azóta azonban ott nem voltak japán csa-
patok.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Márczius 17.

Készáru: kedvtelen.

Buza áprilisra	8.09—8.11
„ októberre	8.16—8.17
Rozs áprilisra	6.53—6.54
Rozs októberre	6.62—6.63
Zab áprilisra	5.28—5.30
Tengeri májusra	5.48—5.50

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Brankovics György (C bérlet).

Péntek: Bob herceg (Bérlatszűnet).

Szombat: III. Richard (A bérlet).

Vasárnap délután: Aranyvirág; este:
Czigányélet (B bérlet).

Bob herceg jubileuma. Holnap
pénteken este lesz a „Bob herceg“ 25-ik
előadása, melyben Felhő Rózsi utoljára
játssza a czimszerepet. A holnapi előadás
hosszu sorozata lesz az ünnepsegeknek.
Felhő Rózsinak halás elismerésül a Makó
pár szép ezüst koszorut nyujtat fel, ezen-
kívül kap egy gyönyörű babékoszorut a
közönségtől és sok virágajándékot. Az
első rendű férfiszereplők 25 szivart kap-
nak, a nők pedig virágcsokrot. A karda-
losnők mindenike mellesokrot kap, a kar-
dalosok pedig sörben kapják ki jutalmu-
kat. Szóval Makó igazgató a társulat min-
den egyes tagjával szemben kifejezést ad
elismerésének. A darabban 25 ször játszik
Felhő Rózsin kívül Krémerné Lili, Mezey
Andor, Havasi Szidi, Püspöki Rózsi, Szi-
lági Aladár és Virágháti Lajos. A többi
szerepeket többen is játszottak felváltva s
háromszor Makó Lajos játszotta Pomponi-
ust Krémer Jenő helyett. A jubiláris elő-
adásra tegnap este már csak néhány pá-
holy és harmadrendű támlásszék volt kap-
ható. Ma Felhő Rózsi—Bob herceg czim-
mel alkalmi lap jelent meg, mely Felhő
Rózsi Bob kosztümös arczképét és a ked-
velt művésznő bucsu-sorait, Bob hercegről
s magáról irt vallomását tartalmazza. Ára
20 fillér, kapható a tőzsdékben és az ut-
czai elárusítóknál.

A Tavasz-ban, a sváb szobaleány
szerepében ünnepelte tegnap a debreczeni
közönség Felhő Rózsit, a kit színre lép-
tekor percekig tartó tapssal fogadtak.
Gyönyörű virágnapernyőt és ékszeret ka-
pott a B. bérlőktől, a mely művészi iz-
lésre valló kiállításával méltán keltett fel-
tűnést. Ezen kívül szép virágcsokrot is
kapott. Iványi Antal, Krémer Jenő és
Faragó Ödön állandó derűltésgben tartot-
ták a közönséget. Ráthonyi Tilla szépen
énekelt, de a többi szereplőkön mintha
némi kedvetlenség lett volna tapasztalható.

III. Rikárd. Szombaton kerül színre
Shakespeare remekműve: III. Rikárd, a
melyből serényen folynak a próbák. A
próbákból itélve Sebestyén Géának a
czimszerepben nagy és méltán megérde-
melt sikere lesz.

A méltóságos asszony ékszere.

— márczius 17.

(Saját tudósítónktól.)

A véletlen nem mindennapi bonyoda-
lomba sodort egy csomó törvényismerő s
törvényt szolgáltató urat, kik kezükben a
törvénykönyvvel, egy, a napnál világosabb
esetet nem tudnak megoldani. Nem azért,
mintha nem ismernék a paragrafusokat —
hanem azért, mert a paragrafusok azt nem

engedik. A bonyodalom a maga érdekes részleteiben a következő:

Körülbelül egy évvel ezelőtt egy Nagyvárad mellett lakó özvegy méltóságos asszony kissé kényelmetlen helyzetbe jutott s pénzre szüksége lévén, felküldte dr. N. D. ismert fővárosi ügyvédhez brilliántokkal ékesített családi collierjét, fehérre zománcozott acél dobozában, hogy azt kellő diszkrézió mellett valami nagyobb műárúsnál értékesítse. Nb. az ügyvéd a család régi barátja és tanácsadója. Az ügyvéd B. ékszerészhez fordult, a főváros legelőkelőbb üzletéhez s személyesen adta át a főnöknek a dobozt. Az ékszerész pár nap múlva eljött a dobozzal s kijelentette, hogy huszezer koronával tud reá vevőt. Az ügyvéd a dobozt elzárta s értesítette róla a méltóságos asszonyt. A válasz táviratilag jött, hogy legalább is huszonezer korona kell. A doboz most ismét egy előkelő régiségkereskedőhöz vándorolt. W. M.-hez, a ki pár nap múlva szintén visszahozta, hogy esetleg pár hét múlva lesz rá egy vevő talán harmincezer koronával. Az ügyvéd, ki csak sziveségből járt közben, már unta a dolgot s szinte fellélegzett, mikor a méltóságos asszonytól levél jött, hogy rendezte ügyeit s köszönettel kéri vissza a dobozt. Az ügyvéd elővette az acélszekrénykét a pánccél fiókból s meg sem nézte tartalmát, átadta becsomagolás végett irodavezetőjének. Az tovább adta egy ügyvédjelöltnek s végre valaki tényleg postára is adta.

A méltóságos asszony elzárta a ki sem nyitott dobozt vasládájába s Bártfára utazott. S a doboz aludt egész őszig. — Szeptember végé felé az ügyvéd express kapja az acéldobozt — telve valami színes kövekkel s a kísérő levél szerint a dobozból hiányzik a collier.

Az ügyvéd kocsin robogott a rendőrségre s a legteljesebb diszkrézió mellett kezdődött a vizsgálat. A két ékszerész eskü alatt vallotta, hogy ők a dobozt visszaadták, más dobozról nem tudnak semmit. Az irodát is vallatóra fogták, voltak egynémely házkutatások a szolga lakásán — míg egyszer az ügyvéd a pánccél-szekrényét rendezte, rábukkan a fehér doboz testvéreire s benne a brilliántos collier! A dolog bünyői része véget ért, summa-summárum valami tévedés volt a dologba, szóval az ügyvéd megátkozott minden colliert s napirendre tért a dolog felett. A színes kódarabok pedig pihentek dr. J. rendőrfogalmazó fiókjában. Az ügyvéd a vizsgálat után kijelentette, hogy neki semmi köze hozzájuk. A fogalmazó szerette volna tudni, hogy hát tulajdonképen miféle kövek azok, felhívatta a becsüst, ki rövid vizsgálat után azt a kijelentést tette, hogy a kövek értéke legminimálisabb számítás szerint meghaladja a százezer koronát, persze újabb vizsgálat s a kövek most már drágakövek, bírósági letétbe kerültek.

Ezelőtt két héttel került haza afrikai utjából gróf B. J., ki felkereste az ügyvédet, hogy nála pár év előtt letétbe tett családi drágaköveit magához vegye. Ekkor jutott eszébe az ügyvédnek a dolog nyitja s az is, hogy a két fehér dobozt miként lehetett összeeszerélni. Kocsin robogtak a bírósághoz — de...

De a köveket a bíróság az ügyvédnek nem adta ki, mert az eskü alatt vallotta,

hogy nem az övé s nem ismeri. A grófnak kiadta volna, ha leírását tudta volna adni a köveknek, — de persze azt tudta a gróf, hogy mennyit érhet a kövek nagygyülése, de darabonként még nem nézte végig soha.

A gróf pereli az ügyvédet és a bíróságot, az ügyvéd a rendőrség ellen tesz lépéseket, hogy miért nem vizsgálták meg azonnal a köveket — szóval a bonyodalom nagy s a birtokos nem tud birtokához jutni, noha az a legbiztosabb helyen — a bíróságnál fekszik is.

Nyilvános nyugtázás.

A debreczeni református jótékony nőegylet által 1904. febr. 6-án rendezett közvacsorával egybekötött táncmulatságra adományoztak:

Dicsőfi Józsefné 2 torta, dr. Nagy Lajosné 1 tál pulyka, Szabó Kálmánné 2 tál pástétom, 1 tál felvágott, Szunyogh Sándorné 1 tál sonka, Ottó Sándorné 1 tál diszes tengeri rák, Béressy Sámuelné 1 tál hal, Szalay Józsefné 1 tál sonka, 1 tál sütemény, özv. Láposy Ferenczné 1 tál kappan, 1 doboz datolya, Komlóssy Arthurné 1 tál kolbász, 1 tál sertés felvágott, Weszprémy Zoltánné 1 tál sonka, Kövy Lajosné 2 torta, Szűcs Kálmánné 1 tál libamáj pástétom, 1 tál kappan, 1 tál aszpic, özv. Szűcs Jánosné 1 tál sertés sült, Riesz Lipótné 1 tál indianer. Borokat: Boros Bella 4 üveg bor, Vadon Sándor ügyvéd 10 üveg bor, Bernáth Kálmánné 12 üveg bor, Schneider István 1 nagy korsó bor, Szoboszlav Sándorné 20 üveg bor, Ungváry Józsefné 5 üveg bor, Harsányi Gusztávné 4 üveg bor, Medgyessy Ferenczné 7 üveg bor, özv. dr. Pallay Miklósné 16 üveg bor, özv. dr. Nagy Lászlóné 30 üveg bor, Vásári András és neje 3 üveg bor, Dobiecki Sándorné 2 üveg rum, Kiss Áronné 6 üveg rizling, Kaszanyitzky Andorné 15 üveg bor, Sugár Gyula 1 üveg bor, Ormódy Lajosné 20 üveg bor, Szávay Gyuláné 40 üveg bor, dr. Nagy Lajosné 20 üveg bor, Szabó Kálmánné 6 üveg bor, Rásó Gyuláné 6 üveg bor, Lestyán Adorjáné 3 üveg bor, özv. Láposy Ferenczné 12 üveg bor, Igyártó Sándorné 2 üveg pezsgő. Ételek megváltására adakoztak Dobiecki Sándorné ivén: Szűcs Miklósné 5 kor., Rásó Gyuláné 6 kor., Géresi Kálmánné 4 kor., Kéki Sándorné 4 kor., Fratelli Vidorné 3 kor., özv. Kuczik Istvánné 2 kor. Szávay Gyuláné ivén: özv. Jablonczay Kálmánné 4 kor., Riekl Gézáné 5 kor., Bernáth Elemérné 5 kor., Moskovitzné 5 kor., Bartók Ágostonné 3 kor., Konecz Dezsőné 3 kor., Konecz Lajosné 3 kor.

(Folyt. köv.)

Iskolai ünnepély.

— márczius 17.

Az ispotályi leányiskolában a márczius 15-iki nemzeti nagy ünnep sok szüle jelenlétében a következő műsorral tartatott meg.

1. Himnusz, énekelték a növendékek.
2. Márcziusi események, Magyar leányok párbeszéde a márczius 15-iki nemzeti ünnep: özv. Személyi Kálmánnétól. Előadták:

A. Nagy Eszter, Gyuresik Mária, Nagy Juliánna, Zsákai Juliánna VI-ik osztályu növendékek. 3. Márczius 15-iki: Irta Szabó Antal, szavalta Ignézi Mária V-ik oszt. tanuló. 4. 1848. Irta Bakos István, szavalta Jobbágy Mária VI-ik oszt. növendék. 5. Márczius 15-re. Irta Fejes István, szavalta Hogyák Irén VI-ik oszt. növendék. 6. Talpra magyar! Petőfi Sándortól, szavalta Sütő Erzsébet V-ik oszt. növendék. 7. Klapka induló: Fel, fel vitézek... Énekelték a növendékek. 8. Mi a haza? Majtényi Flóra. Szavalta Almási Erzsébet II-ik o. növendék. 9. Édes hazám, Lisznai Kálmántól, szavalta Gáti Irén II. oszt. növendék. 10. Honfidal. Tied vagyok, tied hazám... Petőfi Sándortól, szavalta Zöld Margit V-ik oszt. növendék. Azután énekelték a növendékek. 11. Márczius 15. Pósa Lajostól, szavalta Nagy Erzsébet V-ik oszt. növ. 12. Márczius 15. Erdei Zoltántól, szavalta Szilágyi Róza V-ik oszt. növendék. 13. Nagy a világ, Horvay Antaltól, szavalta Kozák Zsuzsanna II. oszt. növendék. 14. Fohász, Dobos János, szavalta Grosch Anna I. oszt. növ. 15. Hová megy a vándor fecske, Pósa Lajos, szavalta Tóth Erzsike II. oszt. növ. 16. A magyar leányokhoz. Lampért Géza, Szav. Ungvári Juliánna V-ik o. növ. 17. Lobogjon a magyar zászló, Pósa Lajos. Szav. Bartha Mária II. o. növ. 18. Kik voltak a honvédek? Tóth Kálmán. Szav. Székely Erzsébet VI-ik o. növ. 19. Legszebb áldozat. dr. Varga Bálint. Szav. Juhász Róza II. o. növ. 20. Előre! Tóth Kálmán. Szav. Erdődi Mária V-ik o. növ. 21. A világsi fegyverletétel. Varga Ottó. Szav. Nagy Piroska VI-ik o. növ. 22. Damjanics özvegye. Hetyei Gábor. Szav. Czeróvszky Róza VI. o. növ. 23. Az aradi vértanúk. Dal. Énekelték a növendékek. 24. 13. Irta Gabányi Árpád. Szav. Sipos Juliánna VI. o. növ. 25. Nyugosznak ők a hősiak. Dal. Énekelték a növendékek. 26. Magyar vagyok. Pósa Lajos. Szav. Sörös Zsófia. V. o. növ. 27. Ki volt nagyobb? Tóth Kálmán Szav. Takács Margit V. o. növ. 28. Kossuth sirja. Ábrány Emil. Szav. Borbély Lidia VI. o. növ. 29. Kossuth álma. Pósa Lajos. Szav. Szabó Juliánna VI. o. növ. 30. Kossuth Lajos szent sirjára. Dal. Lányi Ernőtől. Énekelték a növendékek 31. A magyar nép kesergője. Pósalaki Lajos. Szav. Oláh Juliánna VI. o. növ. 32. Dal Kossuthról Irta. Török Endre ev. ref. lelkész. Énekelték a növendékek. 33. Adjon Isten a magyarnak jó napot! Losonczy Lászlótól. Énekelték a növendékek. 25. Rákóczy induló. Énekelték a növendékek.

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: **Harangi József.**

(15)

— Azután még azt is szeretném valamely uton-módon kivinni, — folytatá Mátyás — ha megszabadíthatnánk valahogy a gróf urat. Azért jöjjenek velem maguk is a sirboltba, beszélni fogunk a gróf urral, majd csak kitalálunk valami okosat.

A három férfi épen indulni akart, midőn egy durva kéz gorombán döngetni kezdé a csárda bezárt ajtaját.

— Hé, koresmáros! — kiáltá egy öblös hangú torok — nyisd ki az ajtót, ebadta! Világosság van nálad, mégis zárva tartod a viskódat?!

E hangra összenézett a három derék férfi.

A kántor egyszerre zsebébe dugta a kísértet naplóját, Jankó keresztbetette a lábait és behunyta szemeit. Nyissa ki az

ajtot, ha tudja, a ki olyan gorombán parancsolgat, ő bizony a herkópáternek sem mozdul a helyéből.

Odakünn pedig nem a herkópáter dörömbölt, hanem a csendőrpáncsnok, a ki, midőn nem kapott a szavára semmi választ, latba is vetette a tekintélyét.

— Nyisd ki rögtön az ajtot, te álomszuszek, te potrohos vakondok, én a csendőrpáncsnok vagyok! Mozogj hamar, mert vagy belövök az ablakodon, vagy a hátadra perzselem ezt a vityillót, te lusta pók!

Jankó minden szót a füle mellett bocsátott el; — a temetőcsőz azonban, ki nem a legjobban érezte magát a csendőrpáncsnok megjelenése miatt, aggodalmasan kérdezte Énekes Mátyástól:

— Bebecsássuk?

— Be hát. De hallgatás a felől, a mi közöttünk történt!

— Jó, jó. De hátha sejt valamit és elveszi a naplót?

— Hamarabb elveszem én az ő fejét! De most már menjen és nyissa ki az ajtot, mert János ugyan meg nem mozdul ma az angyalok szavára sem.

A temetőcsőz bebecsátotta a parancsnokot, a ki egyedül volt és úgy lát-szik, gyalog jött a faluból s úgy fel vala fegyverkezve, mintha háboruba akart volna menni. A kántor rögtön megismerte apró, szurós szemeiről, tüskés bajuszáról s ama vágásról a balpofáján, hogy ez Strossmann, a Jenő gróf ellensége.

És ekkor Énekes Mátyás, nem tudni miért, egyszerre úgy kezdé magát viselni, mint a ki nagyon, de nagyon részeg. Ugy inogott ültében, mintha ketté lenne törve a dereka, jobbra-balra lógatta fejét, pis-lálolt a szemével és ügyetlen ujjával a pipáját igyekezett megtölteni; a minék az lett a vége, hogy dohányzacskóját az asz-tal alá ejtette s mikor utána akart ha-jolni, fejével az asztalra esett és ott el-aludt.

— Részeg kompánia! — kiáltá Strossmann ledobva köpönyegét az asz-talra Itt dözsölnek, mint a libák s az embert odakünn hagyják ácsorogni a ha-vas esőben! Hej, csapláros, te pohos béka, hallod-e?

Hallotta Jankó, de mivel a czimezés és a „te“ szolítás sehogy sem tetszett neki, úgy tett, mintha nem hallaná és a pipája kitakarításával lenne elfoglalva. Hagyta kiabálni a kellelten vendéget, böl-csen gondolván, hogy azzal úgy sem igen lehet ártalmára.

Strossmann, látván a Jankó mozdu-latlan, ostoba arczkifejezését, Kaszás Má-téhoz fordult, ki a kemence mellett áll-dogálván, éppen azt forgatta a fejében, hogy valamiképen kiszökkik az ivóból — s kérdé:

— Hé, te másik, siket az az em-ber, vagy mi?

A temetőcsőz szeretett volna úgy tenni, mintha ő lenne a siket, de azután észbe kapott, hogy bizonyos esetekben a csendőrpáncsnok keze igen-igen nagy mozgékony-ságot árul el az ember képes felével való érintkezésben, azért tehát el-szánta magát a válaszlásra, a mit azon-ban a parancsnok nem győzött bevárni, hanem durván reátámadt:

— Felelj, ostoba! vagy te is siket

vagy? Hogy hívnak? Mi a neved? Ki vagy, mi vagy?

— Én a temetőcsőz vagyok, instá-lom alásan.

— Hát a „nagyságos“ titulus hová maradt, — paraszt?

— Én a temetőcsőz vagyok, instá-lom alásan a nagyságos urat.

— Itt ebben a kálvinista temetőben?

— Éppenségesen ott, instálom alá-san a nagyságos urat.

— Akkor tudnod kell, hol áll és hogyan áll ott a Taraczky grófok sir-boltja?

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, március 17-én, bérlet 141-ik szám „C“

BRANKOVICS GYÖRGY.

Szomorujáték 5 felvonásban.

Holnap, pénteken, március 18-án, általános bérletszűnetben huszonötödösör:

Bob herczeg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban.

NYILTÉR.

Csalhatatlan csodás eredmények.

Wilhelm Ferencz urnak gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó Ausztria

London. Évek óta használok az ön Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító teáját, mert csak ez tudott megszabadítani erős reumától. Tisztelettel Dora C. F. London, 46. Museum Street. a British Museum mellett.

Wilhelm Ferencz urnak gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen Alsó-Ausztria.

Oroszmező. Nem mulaszthatom el Nagyságodnak leg-tiszteletteljesebb köszönetemet kifejezni a küldött Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító teáért, miután két teljes esztendőn keresztül lábaimon rettenetes reumával kínlódtam és az vértisztító teájának használatát által ottól meg-szabadultam, amit tehát most és a jövőben a kö-zönségnek tudomására hozok.

Lekötelezettség: Ruhestörer Henrik, adóbeszedő. Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész cs. kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-tárakban és droguériákban.

Főraktár Debreczenben, Tóth Béla gyógy-szertárában. (8.)

Magvak nagy raktára Debreczenben, KONTSEK GÉZÁNÁL, Kossuth-utca.

Valódi erfurti konyhakerti és virágmagvak direkt be- hozatala a legelő világhírű forrásokból.

Gazdasági magvak a legjobb fajtisza és magas csira- képeességű minőségben. Luczerna, Lóhere, quedlinburgi és hazai Takarmányrépát, disz-, pázsit- és réti fűmagvak nagy választékban. Bükkűny, Csibehur, Czukorczirok, Muhar stb.

Kertészetemből:

mindenemű évelő virágtövek, virág és konyhakerti termé- nyek plántái, virághagymák és gumók nagy választékban.

Remek Chrysanthemum tövek 10 drb 2-80. Ujdonságok 10 drb 5 korona. Legszebb Cactus Györgyikék (Georginák) 10 drb 3-60 kor. Japáni lilomok, tubarózsák, Begoniák, Japáni Iris, Orczy és orchidea virágu Casmák, igen olcsón. Nagy képes árjegyzék kívánatra.

Meghívás.

A debreczeni Pinczér-Egylet Betegsegélyző-Pénztára 1904. évi március hó 29-én, kedden éjjel 2 órakor tartja

Évi Rendes Közgyűlését.

Tárgysorozat.

melyre a közgyűlési kiküldötteket, általában a pinczér-egyleti betegsegélyző pénztár tagjait, továbbá az érdeklődőket ez uton is meghívja.

Debreczen, 1904. március hó 8 án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 3 tag választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1903. évről szóló pénztári kimutatás és mérleg-számla előterjesztése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozathozatal.
5. 3 közgyűlési kiküldött, 2 igazgatósági póttag, 3 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 48 órával írásban bejelentettek.

Apró hirdetések.

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 hr. 8 fillér.

HÁZI URAK! Pléh-tetőket, csatornákat olcsón és pontosan fest és javít Krausz Kálmán bádogos, Hatvan-utca 2. sz.

A HIREB Darvas-féle Ezerjő bor, kapható: Kertész Miklós fűszer- és csemegeüzletében Csapó-u. 5.

Kiadó kaszálló föld.

A Nagycserén egy 17 holdas kaszálló birtok, mindenféle gazdasági helyiségekkel, őszi vetéssel — és egy hold finom 8 éve ültetett szőlővel, hasznosbérbe azonnal kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Uj mészáros üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni, hogy Csapó-utca 22 és 28. sz. alatt, (Zenede mellett)

mészáros üzletet nyitottam.

Egy kiló hus 56 és 48 kr.

Tisztelettel

Vida Zsigmond.

Államilag ólomzárolt luczerna és lóheremag, eredeti északnémetországi takarmány répamagvak valamint vetemény- és virágmagvak legjobb minőségben és napi áron kapható

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében, Hatvan-utca 9-dik szám.

Megnyilt!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, Vár és Csapó-utca sarkán

amerikai művegyészet
és
javitó intézete

megnyilt, ahol elfogadok mindenféle ur és női öltönyöket, tnisz és csipkefüggönyöket, butorszöveteket, napernyőket tisztításra és továbbá minden javításokat a legszebben és a legutányosabb árak mellett:

Együttal tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy vállalatom részére üzletvezetőül sikerült Sillyei József urat megnyerni, ki úgy a külföldön, mint a fővárosban a legnagyobb gyárakban szerezte tapasztalatait, mely garanciát nyújt arra nézve, hogy a legmagasabb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel.

Minárik József

az intézet tulajdonos.

Uj harisnya-kötőde.

Szedlák és Vámos-ház, Piac-u. 32. sz.

FISCHBEIN KATALIN

(Schwarz Árminné.)

Elvállalom új harisnyák kötését, használtak fejelését, pamut, gyapju és merceizirt anyagokból, javításokat igen mérsékelt árakon.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom ujonnan be rendezett s kitűnő gégekkel ellátott

harisnya-kötődémet

Vidéki megrendelések pontosan eszközölköznek.

Tisztelettel

Fischbein Katalin.

A ki olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakónizak hástélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Bizos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgárs. — Építő mesterokak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Tavaszi

minta gyűjteményünk

a legújabb

ruha-kosztüm és blouz szöveteinkből

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatáruhaza

Debreczen, Kossuth-utca 5

1 pohár kőbányai

Vendéglő átvétel.

Sör 8 krajczár.

Van szerencsém Debreczen város n. é. közönségének becses tudomására juttatni, hogy

a Péter Pál-féle s utóbb Lendvay Kálmán által birt

sa „Kis pipához“ czimzett vendéglőt

március 16-án átvettem s főtörökvésem lesz, hogy kitűnő magyar konyhával, jeles tisztán kezelt homoki fajborokkal, olcsó árak és pontos kiszolgálással érdemelje ki a n. é. közönség pártfogását.

Tisztelettel

Beke Aladár,
vendéglős.